

๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง การเลื่อนข้าราชการพลเรือนสามัญขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการในฐานะบังคับบัญชาราชบัณฑิตยสถาน

ด้วย ก.พ. ได้พิจารณาปัญหาเกี่ยวกับการเลื่อนข้าราชการพลเรือนสามัญขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น โดยมีกรณีของกรมวิชาการเกษตรเป็นอุทาหรณ์ว่า กรมวิชาการเกษตรได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๕ ส่งผลงานทางวิชาการของข้าราชการผู้หนึ่งซึ่งดำรงตำแหน่งนักวิชาการเกษตร ๗ ให้ ก.พ. พิจารณาคุณสมบัติและประเมินผลงานทางวิชาการ เพื่อเลื่อนขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนักวิชาการเกษตร ๘ ตำแหน่งเลขที่และส่วนราชการเดิม ในระหว่างการดำเนินการของสำนักงาน ก.พ. ผู้คนได้รับอนุญาตให้ลาออกจากราชการไปตั้งแต่วันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๖ ต่อมา ก.พ. ได้มีมติอนุมัติให้ผ่านการประเมินและสำนักงาน ก.พ. ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๖ แจ้งผลการพิจารณาให้กรมวิชาการเกษตรทราบว่าอาจแต่งตั้งผู้คนให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้นดังกล่าวได้ไม่ก่อนวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕ ซึ่งเป็นวันที่ ก.พ. ได้รับคำขอประเมินพร้อมด้วยเอกสารประกอบการประเมินครบถ้วนสมบูรณ์ กรณีจึงมีปัญหว่า กรมวิชาการเกษตรจะออกคำสั่งเลื่อนผู้คนซึ่งออกจากราชการไปแล้วขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้นได้หรือไม่

ก.พ. พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๕๘ และมาตรา ๕๙ บัญญัติไว้ความว่า การเลื่อนข้าราชการพลเรือนสามัญขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้นให้เลื่อนและแต่งตั้งจากผู้สอบแข่งขันหรือผู้สอบคัดเลือกเพื่อดำรงตำแหน่งนั้นได้ หรือจากผู้ได้รับคัดเลือกเพื่อดำรงตำแหน่งนั้น และการแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญให้ดำรงตำแหน่งที่สอบคัดเลือกได้ หรือได้รับคัดเลือก ให้แต่งตั้งได้ตามความเหมาะสม โดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ ความประพฤติ และประวัติการรับราชการ การคัดเลือก และการพิจารณาความเหมาะสมของผู้ได้รับคัดเลือกเพื่อเลื่อนข้าราชการพลเรือนสามัญขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น ผู้บังคับบัญชาจึงต้องดำเนินการคัดเลือกและพิจารณาความเหมาะสมในขณะที่ผู้คนยังมีฐานะเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญอยู่

ส่วนการออกคำสั่งเลื่อนผู้ได้รับคัดเลือกดังกล่าวขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น ผู้บังคับบัญชาจะต้องออกคำสั่งเลื่อนในขณะที่ผู้นั้นยังมีฐานะเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญอยู่ด้วยหรือไม่นั้น ก.พ.เห็นว่า การออกคำสั่งดังกล่าวเป็นการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามผลของการคัดเลือกและการพิจารณาความเหมาะสมที่ผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการไว้แล้ว และเมื่อพิจารณาเรื่องอื่น ๆ ประกอบด้วย เช่น เรื่องการเลื่อนขึ้นเงินเดือนประจำปีซึ่งในขณะที่ยังใช้บังคับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๑๘ มาตรา ๖๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “การเลื่อนขึ้นเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสามัญ ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาโดยคำนึงถึงคุณภาพและปริมาณงานของตำแหน่งและผลของงานที่ได้ปฏิบัติมา การรักษาวินัย ตลอดจนความสามารถและความอดุสาหะในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดให้กฎ ก.พ.” และตามกฎ ก.พ.ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๑๘) ว่าด้วยการเลื่อนขึ้นเงินเดือน ได้กำหนดไว้ในข้อ ๑๐ ว่า “ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดซึ่งผู้บังคับบัญชามีอำนาจสั่งเลื่อนขึ้นเงินเดือนเห็นสมควรให้ได้เลื่อนขึ้นเงินเดือน แต่ได้ถึงแก่กรรมอันมิใช่เกิดขึ้นเนื่องจากการประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงของตน หรือต้องไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร หรือต้องออกจากราชการไปเพราะเจ็บป่วย ซึ่งแพทย์ที่ทางราชการรับรองได้ตรวจแล้วเห็นว่าไม่สามารถรับราชการต่อไปได้อีกเลย ก่อนที่จะมีคำสั่งเลื่อนขึ้นเงินเดือนประจำปีตามปกติ ผู้บังคับบัญชาจะสั่งเลื่อนขึ้นเงินเดือนให้ผู้นั้นย้อนหลังไปถึงวันที่ ๑ ตุลาคมของปีที่มีสิทธิจะได้เลื่อนนั้นก็ได้” ซึ่งเห็นได้ว่าแม้ตามมาตราดังกล่าวจะบัญญัติไว้โดยใช้คำว่า “การเลื่อนขึ้นเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสามัญ” และตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๑๕ ก็ได้บัญญัติไว้เช่นเดียวกัน แต่ตามกฎ ก.พ.ดังกล่าวก็กำหนดให้ผู้บังคับบัญชาสั่งเลื่อนขึ้นเงินเดือนให้แก่ข้าราชการพลเรือนสามัญที่ผู้บังคับบัญชาเห็นสมควรให้ได้เลื่อนขึ้นเงินเดือน แต่ได้ออกจากราชการไป ก่อนที่จะมีคำสั่งเลื่อนขึ้นเงินเดือนประจำปีตามปกติย้อนหลังไปถึงวันที่ ๑ ตุลาคม ของปีที่มีสิทธิจะได้เลื่อนนั้นได้

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณามาตรา ๑๐๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๑๕ ซึ่งบัญญัติว่า “ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำหรือละเว้นการกระทำการใดที่พึงเห็นได้ว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง และเป็น

การกล่าวหาเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น.... แม้ภายหลังผู้นั้นจะออกจากราชการไปแล้ว เว้นแต่ออกจากราชการเพราะตาย ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๑๐๒ วรรคสาม.... มีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาตามมาตรา ๕๕ และดำเนินการทางวินัยตามที่บัญญัติในหมวดนี้ต่อไปได้เสมือนว่าผู้นั้นยังมีได้ออกจากราชการ...” แล้วจะเห็นได้ว่า แม้แต่เรื่องการสั่งลงโทษทางวินัย กฎหมายก็ยังบัญญัติให้ผู้บังคับบัญชาออกคำสั่งลงโทษในขณะที่ผู้ถูกลงโทษไม่มีฐานะเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญแล้วได้

ดังนั้น เรื่องการออกคำสั่งเลื่อนข้าราชการพลเรือนสามัญผู้สอบคัดเลือกได้ หรือผู้ได้รับคัดเลือกขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้นซึ่งเป็นการดำเนินการในทางที่เป็นคุณแก่ข้าราชการ ผู้บังคับบัญชาจึงอาจออกคำสั่งเลื่อนในขณะที่ผู้ที่จะได้เลื่อนนั้นไม่มีฐานะเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญแล้ว แต่ให้คำสั่งมีผลย้อนหลังไปถึงวันที่ผู้ที่จะได้เลื่อนตำแหน่งดังกล่าวยังมีฐานะเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญอยู่ได้ และสำหรับกรณีตามปัญหาเรื่องนี้ การที่กรมวิชาการเกษตรได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๓๕ ส่งผลงานทางวิชาการของผู้นั้นให้ ก.พ.พิจารณาประเมิน จึงแสดงว่ากรมวิชาการเกษตรได้ดำเนินการคัดเลือกและพิจารณาความเหมาะสมกับตำแหน่งของผู้นั้น ตั้งแต่วันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๓๕ ซึ่งเป็นวันที่ผู้นั้นยังมีฐานะเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญอยู่แล้ว ก.พ.จึงมีมติว่าเมื่อสำนักงาน ก.พ.มีหนังสือลงวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๓๖ แจ้งผลการประเมินให้กรมวิชาการเกษตรทราบว่าจะแต่งตั้งผู้นั้นให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้นดังกล่าวได้ไม่ก่อนวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๓๕ กรมวิชาการเกษตรจึงอาจแต่งตั้งผู้นั้นให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว โดยออกคำสั่งหลังจากที่ผู้นั้นได้รับอนุญาตให้ลาออกจากราชการไปแล้ว แต่ให้คำสั่งมีผลย้อนหลังไปถึงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๓๕ ซึ่งเป็นวันที่ ก.พ.อนุมัติและผู้นั้นยังมีฐานะเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญอยู่ได้หากผู้นั้นมีคุณสมบัติในการแต่งตั้งประการอื่น ๆ ครบถ้วน และ ก.พ.ได้มีมติให้แจ้งหลักปฏิบัติกรณีดังกล่าวนี้ให้ส่วนราชการได้ทราบและถือปฏิบัติต่อไปด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ได้แจ้งให้กรม
และจังหวัดต่าง ๆ ทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) ชีรยุทธ์ หล่อเลิศรัตน์

(นายชีรยุทธ์ หล่อเลิศรัตน์)

รองเลขาธิการ ก.พ. ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการ ก.พ.

สำนักเสริมสร้างวินัยและรักษาระบบคุณธรรม

โทร. ๒๘๑๕๔๕๑

โทรสาร ๒๘๑๕๕๗๓